

VILÁG OSSZÁG

Az új gazdasági intézkedések

KOLOZSVAR,

1917 évi 12. szombat

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM,

68 szám

Ha eleget tettek beszovalgatási kötelezettségüknek,

szabadon hozhatják forgalomba terményeiket a mezőgazdák

Közzétették az új lisztárat — Április 25-én rendkívüli ülészsakra ül össze a parlament

BUKAREST. — (Agerpress.) Az ipari- és kereskedelmiügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében azok a gazdák, akik az ősszel buzdát, rozsot, zabot, árpat és tengerit vetettek, tavasszal vetnek, miután az állam szerveinek a köteles mennyiségeket beszovalgatták, szabadon hozhatják forgalomba terményeiket.

A beszovalgatandó termények mennyiségét idejében meg fogják határozni.

A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint Olténiában, Mun-

téniában, Dobrudzsában és Erdély déli részein összesen 671.000 hektár földet vetettek be. A tavaszi vetésnek esőre van szüksége.

A hivatalos időjárásjelentés szerint az ország nagyrésztében szép, meleg idő van, a déli részeken erős szél fúj. A Körös-vidéken, Erdély nyugati részén és a Bánságban esett az eső. Az ország északi részében és Erdély, valamint Moldva több megyéjében a talaj nedves, míg Olténiában, Munteniában és Dobrudzsában, valamint Erdély déli részén a szél és a meleg főszáritotta a talajt. Az

ország felerészében a talaj még elég nedves.

Az új lisztár

Agerpress-jelentés számol be arról is, hogy a buzaszót hivatalos árat 19.510 lejben állapították meg. A pékségbe szállítva az egységes buzaszót hivatalos ára 20.000 lej.

Az új parlamenti ülészsak

A parlamenti új rendkívüli ülészsakát április 25-re hívják össze. A rendkívüli ülés elejé több fontos gazdasági törvényt terjesztenek.

E rendkívüli ülészsak fogja ratifikálni a békeszerződést is.

Angol-román gazdasági tárgyalások

A nemzetgazdasági minisztériumban fontos megbeszélés volt az angol-román gazdasági kapcsolatok újrafelvételének érdekében. Román újról a tárgyalásokat Ion Gheorghe Maurer államtitkár, angol részről pedig Wherry ezredes és C. W. Robinson, a bukaresti angol gazdasági misszió főnöke vezette.

„Egészséges és kölcsönös együttműködés alapján kell elkészülnie az új szövetségi törvénynek“

— mondotta Kurkó Gyárfás a Kaláka Szövetségi Központ marospásárhelyi közgyűlésén

Ragaszkodunk szövetségi életünk teljes egyenjoguságához

MAROSVÁSÁRHELY. — (Tudósítók telefonjelentése.) Csütörtökön délelőtt a Kulturpalota kistermében tartotta meg közgyűlését a Kaláka népi szövetségek központja.

A gyűlésen megjelent 278 tag- és képviselője. Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke és a közgyűlést Korparich Ede, a Kaláka szövetségi központ elnöke nyitotta meg. Beszédében áttekintést nyújtott a szövetségi küzdelem elmúlt évi eseményeiről.

— Ma pontosan egy év annak — mondotta Korparich Ede —, hogy a romániai magyarság szövetségi parlamentje meghozta azokat a határozatokat, amelyeknek megvalósítása nyugvópontja vitte volna a szövetségi életünknek már akkor időszerű kérdéseit. Ezek a határozatok röviden összefoglalva az egyenjoguságon és a szövetségi önkormányzat elvén épültek fel. Gyakorlati alkalmazásuk megvalósítása volna központunk és szövetségi taghálózatunk legnagyobb erőfeszítését országunk újjáépítési munkájában. Hogy ez nem történhetett meg, azt egyesek bizonyos célszerűséggel és nem minden egyéni érdekek nélkül úgy igyekeztek beállítani közvéleményünk előtt, mintha központunk merev magatartása volna az eredménytelenség okozója.

— Groza miniszterelnök — folytatta a Kaláka elnöke —, amikor bizomást szerzett szövetségi kongresszusunk lefolyásáról, máris hozzátartozott központunk vezető vezetők és jelentősük alapján határozatainkat elvben magánvárt. Felhívta az utkori szövetségi miniszter figyelmét a magyar szövetségek méltányos figyelmének megőrzésére.

Ezután Korparich Ede ráért arra, hogy sok huzavona közben megindul a szövetségek ellen az éghaborn a reakció részéről. Ennek egyik hatékonyá vált módjára az volt, hogy a szövetségek elzárják a racionalizált cikkek készítését lehelőségüktől, tehát a

szövetségeket kirekesztették a hatósági árak szétosztásából, illetve csak akkor adtak nekik árut, ha beléptek a megyei federációba. Sok helyen az általános rendelkezésekkel ellentétben, új szövetségek felállítását hagyták jóvá a megyei fedációk keretében. Ezeket aztán ipari áruval is ellátták, hogy megtartóítsák és megbontsák a szövetségi hálózat egységét.

Megemlékezett Korparich Ede a közgyűlés előtt arról is, hogy Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke teljes támogatást adott a szövetségi hálózat küzdelmes harcainak.

Ezenkívül szolt arról is, hogy a szövetségek vezetői lekööttségét egyes alkalmazottak arra használták fel, hogy a belső rendet és fegyelmet tetszőleg látszó jel-szavak hangoztatásával veszélyeztessék. Kérte a közgyűlést, adjon felhatalmazást az igazgatóságoknak, hogy könyörtelenül járhasson el azok ellen, akik egyéni érdekeiket hajszolnak a közösség rovására. Előki megnyitja után Róvisi Géza igazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését.

A jelentés szerint a Kaláka szövetségi központ keretében 460 foglalkozási és értékesítési, 64 hitel, 5 tej és 8 vegyes, összesen 546 szervezet működik. Az elmúlt évben 57 tagszervezet fel-

számolását rendelte el az INCOOP. A jelentéshez több hozzászólás következett. Nagy hatást váltott ki Busonta József mezőtelegi munkás felszólalása, aki az ottani Kaláka tagszervezet tagja.

— En román vagyok — mondotta — és azt akarom, hogy ne legyen semmi különbség román és magyar szövetségek között.

Békfalvy Ferenc az EMGE nevében üdvözölte a közgyűlést, hangoztatta, hogy az EMGE teljes erejével támogatja a szövetségi mozgalmat.

Ezután Kurkó Gyárfás, a MNSZ országos elnöke emelkedett szólamra. Tolmácsolta a MNSZ üdvözletét, majd hangoztatta: szükséges, hogy teljes egészében beilleszkedjünk az ország rendjébe és teljes erővel hozzájáruljunk az ország demokratikus újjáépítéséhez.

— Leszögeztük — mondotta Kurkó Gyárfás —, hogy ragaszkodunk a szövetségi életünk teljes egyenjoguságához. Ragaszkodunk az adókedvezményekhez, melyet az Északkeletben lévő román szövetségek élveznek. Arueltetés terén a mai napig is hibák történnék, szövetségeink nem kapnak árut és visszafizetésüket kölesítik. A jövőben elejét akarjuk venni a hasonló eljárásoknak.

Ezután rátért a választások

előtti állapotokra, amikor a MNSZ-nek minden törekvése a politikai harc megnyerésére irányult és ez sikerült.

— Demokráciát csinálunk — hangoztatta —, de csak abban a mértékben, amilyen mértékben kivesszük részünket a harcából és leplezzük a hibákat.

— Új szövetségi törvény készült — mondotta Kurkó Gyárfás. — Ebben a munkában ott kell lennie a mi kiküldötteinknek is. Ennek a törvénynek a mi közreműködésünkkel kell elkészülnie az egészséges és kölcsönös együttműködés alapján.

Ezután rátért az elmúlt évek pénzügyi nehézségeire és az aszáltsajtotta vidékek nehéz sorsára. Elsősorban gazdasági téren kérte mentési támogatását, majd így fejezte be beszédét:

— A magunk részéről azon dolgozunk, a szövetségi kérdést a legegészségesebb módon oldjuk meg.

A felügyelőbizottság jelentésének elfogadása után közölte, hogy az INCOOP meghosszabbította a felügyelőbizottság megválasztását és így nem kerül sor választásokra.

A közgyűlés üdvözölő tóviratot küldött Groza Péter miniszterelnöknek, további támogatását kérve a szövetségi kérdés megoldása érdekében.

Németország határaitól tárgyalt a külügyminiszterek tanácsa

A külügyminiszterek értekezletén szerdán Molotov elnököl. A tanács megvitatta a helyettes külügyminiszterek Londonban szerkesztett jelentését.

Ezután Németország határaitól tárgyalt a tanács. Marshall miniszter nyitotta határmegállapító bizottság kiküldetését, amely a helyettes külügyminiszterek irányítása alatt működik.

Bizonyt kijelentette, hogy a német határok kérdése önzelfüggetlenség elveit csak egyben való megvitatása után lehet véglegesen dönteni. Véleménye szerint az egész kérdés megoldásánál előre

kell számolni két veszéllyel. Az első politikai természetű. Nem szabad kedvező talajt teremteni a megtorlás és a bosszú szellemének. A másik népszociális jellegű, amennyiben a megnevezett lakosság önszerveződött területen való zűzölés veszéllyel járhat. A bizottsági szempontok azt kívánják, hogy mindenképpen megakadályozzák a német támadó szellem újjáéledését.

Bevin elnökölte a határmegállapító bizottság felállítására irányuló amerikai javaslatot azzal a fenntartással, hogy a bizottság valameny német határ kérdé-

désével foglalkozzon. Molotov kijelentette, hogy a német határok kérdésében a potdami értekezlet véglegesen határozott és így nincs szükség határmegállapító bizottság kiküldetésére. Legfőbb demarkációs bizottságról lehet szó. Véleménye szerint a potdami egyezmény értelmében Lengyelországhoz kapcsolódó nyugati területekkel a lengyel nép nemzeti boldogult kapta vissza, amit a népszociális adatok is igazolnak. A Potsdami megállapított lengyel-német határt megvitatni az azóta történt lakosság-áttelek miatt.

nyomán a nagyközönség köréből egész szorgalmasan intézkedések szervezésükben. A kérdések éppen olyan súlyosak, mint a helyzet, amelyben az új intézkedések megjelentek. A választ nem is annyira a tényekben, mint inkább az összefüggésekben találhatjuk meg.

Számolnunk kell mindenekelőtt azzal, hogy a parlament törvényhozási uton felhatalmazta az ipar- és kereskedelmiügyi — vagy ahogy nevezni szokták: a nemzetgazdasági — miniszteramat arra, hogy az árakat és a béreket bármikor a valósághoz mérten rendezze. Nyilvánvaló, hogy inkább a bérek rendezéséről volt szó, hiszen az árak a legutóbbi rögzítés óta a valóságban többszörösen, mondhatnánk állandóan emelkedtek, amennyiben a fekete piac árai a hivatalos árakat sokszorosan meghaladják. Ugyanakkor azonban az alkalmazottak, a fixfizetések és munkások bére semmit sem emelkedett.

E réteg áldozatkészségét azonban más rétegek meg sem értették, nemhogy követni akarták volna. Nyilvánvaló, hogy ilyenformán rendezni kellett a helyzetet. Rendezni kellett azonban a bérek mellett az árakat is, mert a fekete piac hírnai időközben — amint az köztudomású — a különböző felárak és számlázatlan árak folytán felborították az árszerkezetet és példátlan gazdasági zavart idéztek elő.

Ez volt a helyzet abban a pillanatban, amikor a nemzetgazdasági miniszternek az ár- és bérrendezésre a törvényes felhatalmazást megkapta. Ha ezek után logikusan átgondoljuk, hogy a nemzetgazdasági miniszternek mit kellett ebben a helyzetben cselekednie, nyilvánvalóvá válik, hogy a piac reális árairól kellett mérnie az új béreket és a reális árakat kellett törvényesíteni.

Senki sem gondolta, hogy az új bérek megjelenése után a fekete piac árai nem indulnak el majd felfelé. Világos volt, hogy a dolgozók nyomorának enyhítését a piac nem fogja télenül nézni, s előrelátható volt, hogy a szuttogás, a pánikkeltés teljesen indokolatlan áremelkedéseket, sőt árgrásokat fog előidézni. Mégis a béreket kellett előbb meghatározni, mert ha a pánikkeltők, a reakciós zavartokozók áremelkedést tudtak előidézni a piacon csupán azzal, hogy a dolgozók bére emelkedett, a pánikkeltőket kellett volna előbb megválasztani.

A piacon észlelhető áremelkedések indokolatlanok voltak. A dolgozók az új béreket még meg sem kapták, néhol annak csak egy töredékét vették fel s így az árak emelkedése a legnyilvánosabbán érintette ezt a réteget.

Minden okunk megvan azonban ahhoz, hogy himni merjük: ez volt az utolsó olyan gazdasági kiegyensúlyozódás, amely csak a dolgozók és a kisemberek vállaira nehezedett. A mezőgazdasági cikkek forgalmának szabadabb tétele és több nyersanyag árának rendezése után nem fog sokáig kézni az iparicikkek árának meghatározása sem. Amint az már köztudomású, ezek az új árak az 1945 májusában rögzített hivatalos árak tisztesetén szék majd ki, míg a bérek az akkor rögzített bérek tizenkétszeresére ragnak fel. Ezt a nagyon kis közlekedést az árak és a bérek között azonban meg fogják védeni.

S amikor ebben hiszünk, nemcsak a drámai szigorúsági törvényekre gondolunk, amelyek bizonyára jönni fognak, hanem azokra a gazdasági természetű rendszabályokra, amelyekkel az inflációban is hosszabb-rövidebb ideig kiegyensúlyozódást lehet biztosítani.

Igy elsősorban tudnunk kell, hogy a most készülő és május elején életbelépő költségvetés inflációellenes lesz. Az eddigi költségvetések elsősorban a fogyasztási adókra épültek. Ebben odáig is elmentek, hogy a nagyipart egyes adóval nem is sújtották, a nagyiparos jövedelme után nem is fizetett adót, csupán a készáruhoz kötött hozzá a fogyasztási adót, amelyet azután a széles népi rétegekre bántott. Nem is beszélve most már arról, hogy ez mennyire igazságtalan volt, szemlélőt kell tartanunk azt is, hogy a széles népmasszák leszegényedése folytán és vásárlóképtelensége miatt a költségvetésben előnyözött fogyasztási adó nem is folytatható. Többek között, de legfőbbképpen ezért kellett a bankpórhöz nyulni, ezért kellett állandóan romlani a pénzügyek. Az új költségvetés, új pénzügyi törvények alapján, egyesek adókat fog fizetni a nagyiparra és másokra, akiknek tagyona és jövedelme biztos adóalap lehet. Az ilyen pénzügyi politika biztosítja a pénzügyi továbbromlás megakadályozását. A piacra nem kerül ki túlsó pénz és a piac árai nem emelkedhetnek az egész s ehhez mérten a béreknek sem kell költségvetési számból emelkedniük.

Teljesítenek, ez még nem jelentheti a teljes stabilizációt, attól még jóhírére hónapokig el. Az azonban bizonyos, hogy a gazdasági helyzet így — bizonyos ingással lépve — egyenúlyozható addig is, míg elérkezhetünk a piac értékek rögzítésére. (S. L.)

HIREK

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brucel-utca 7.
Távbeszélő: 258.
Szerkesztőbizottság:
BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Felhívás előfizetőinkhez!

A munkabérek, papírárak és a lapok nyomdai előállítására költségeink emelkedése következtében kénytelenek voltunk lapunk példányonkénti árát 5000 lejben megállapítani. A lap példányonkénti árának emelésével egyidejűleg fel kellett emelnünk az előfizetési díjat is, amely havonta 120.000 lej.

Azok a vidéki előfizetőink, akik az előfizetési díjakat minden felszámítás nélkül legkésőbb a következő hónap elsejéig előre beküldik, helyi előfizetőink pedig közvetlenül kiadóhivatalunk pénztáránál kifizetik, kedvezményes ártól, havi 100.000 lejért lapjukat. A rendkívüli viszonyokra való tekintettel lapunk rendszeres küldését csak abban az esetben biztosíthatjuk, ha az előfizetési díjakat idejében megkapjuk.

Felkérjük azokat az előfizetőinket, akik április hónapra a régi előfizetési díjat már kifizették, hogy a kifizetett összeg és az új előfizetési ár közötti különbséget szíveskedjenek kiadóhivatalunkhoz sürgősen befizetni, mert ellenkező esetben kénytelenek lennénk lapunk további küldését részükre megszüntetni.

A „VILAGOSSAG” KIADÓHIVATALA.

SZOLGÁLTATÁS KOLÓZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Április 11-ig bezárólag szolgálatban: dr. Biró (Szabadság-tér 4), Kereszt (Mócsok-utca 2), Mineva (Dózsa György-utca 35), Victoris (Horea-utca 47), dr. Cseresznyés (Malinowski-tér 13), Orient (Marasesti-utca 17). Egész éjjel szolgálatban: Mineva. Kereszt és dr. Cseresznyés gyógyszerészek.

A MARIA VALERIA ARVALEANY-NEVELŐ OTTHON vezetője május 3-án az egyházközségnek rendez az akadémiai kollégium (Mátyás-díkház) termében látványos táncelőadást és virágjelmezek bemutatását.

A KOLÓZSVÁRI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG április 13-án, vasárnap délután fél 12 órakor közgyűlést tart a templomban, az egyházközségnek az aradi evangélikus püspökséghez történő csatlakozása kérdésében. Minden egyháztagot meghív és elvár a fontos közgyűlésre az egyházvezetőség.

A TÁRSADALOMTUDOMÁNYI INTÉZET ZENESZEMINÁRIUMA április 12-én, szombaton délután fél 6 órakor a Bolyai Tudományegyetem aulájában (Arany János-utca 11) bemutatja Mozart: „Requiem”-jét. Bevezető előadást tart Székely Endre.

A SZOVJET-ROMAN LÉGÜGYI TÁRSASÁG, a TARS utasszállítási díjának hatszorosa való felemelést engedélyezték az illetékes hatóságok. Az új szállítási díj április 9-én lépett életbe.

AZ ÚJ LAKBÉREKET, amelyek május 1-től fizetendők — az elterjedt hírekkel szemben — még nem állapították meg. Az április 16-án megtartandó minisztertanács hagyja jóvá Patrascanu igazságügyminiszternek a fizetendő új lakbérekre vonatkozó előterjesztését.

MŰVESZET

Smith megírja az igazat

Konstantin Szimonov kitűnő szovjet író, az Egyesült Államokban tett hosszabb látogatása után „Az orosz kérdés” címmel érdekes drámát írt. Az író drámájában megmutatja az amerikai sajtó igazi arcát. Leleplezi a reakciós lapkiadók boszorkánykonyháját, ahol aranyat bélelt üstökben fő és foryog a szovjetellenes propaganda. Végig vezet azon az utrikálkán, megvezetgetés, elzártságokhoz kikötött uton, amelyen Smith amerikai újságíró végül eljut a helyes cél felismeréséig. Smithnek egy szavazásos könyvben kellene megmutat-

nia, hogy az oroszok háborút akarnak s hogy a szovjet néppel nem lehet békében együttélni. Ehelyett Smith végigutazza a Szovjetet és megírja az igazat, azt, amit látott, amit tapasztalt. Becsületes magartása egyúttel boldogságába kerül. Az amerikai lapkiadó eltapossa azt, aki nem teljesíti parancsát. Konstantin Szimonov drámája a legidősebb kérdés a legkönnyebben elválasztható tárgya. Drámájával iradalmi örökben túl, komoly szolgálatot tesz a béke ügyének.

A Varázskeringő felújítása

KOLOZSVÁR. — A román nagypártok és nagyszombati alkalmából a színház nem tart előadást. Vasárnap este az operettirodaom egyik győngyszemét, Strauss Oszkár finom muzikája dalművét, a „Varázskeringő”-t újja fel a színház kitűnő szereposztásban, Krémer Manceval, Kovács Karóval, Hegyi Lilivel, Ditrói Bályval, Szendrey Mihályval és Sugár Jenővel a főszerepben. Dócsy Jenő gondos rendezésében. Szabó Ica zeneti előkészítésével és vezénnyelével kerül felújításra a posztikus műve új operett.

ve, „A gyár ostroma” keretű színter, míg este 9 órakor a „Varázskeringő”-t adják előadásra. Hétfőn, román husvét másodnapján színter három előadást lesz: délután 3 órakor és este 9 órakor a „Varázskeringő”, 6 órakor pedig az idei óvad nagy vigjátékiskere, a „Janika” tölti ki a műsort.

ENTZ GEZA TÁRLATVEZETÉSE

Aprilis 14-én, hétfőn délután 12 órakor a Kézsművészek IV. csoportja kiállításán, a Vármegyeháza üvegtermében, Entz Géza egyetemi előadóhivatali látogatása lesz.

ve, „A gyár ostroma” keretű színter, míg este 9 órakor a „Varázskeringő”-t adják előadásra. Hétfőn, román husvét másodnapján színter három előadást lesz: délután 3 órakor és este 9 órakor a „Varázskeringő”, 6 órakor pedig az idei óvad nagy vigjátékiskere, a „Janika” tölti ki a műsort.

Hozz rá vig esz'endőt!

Nem mondom meg, hogy hol történt, mikor történt. Ugyis mindenki tudja, mert híre ment. Elég annyi, hogy a magyar demokrácia egyik léleknyitogató ünnepélye a román-magyar egymásrataltságot nagy dunavölgyi törvényeit magyarázták a szónokok s az ünnepély végeztével felcsendült ezer ajakról a magyar nép százados nagy fohásza, erőgyűjtésül mindarra a nagy haragra, amelyet közöttük dunavölgyi kelsorsunk okozói ellen végre szabadon vihatunk meg.

Idég még egyszerű a történet. Kőlesey Ferenc 1823-ban a szatmárnémeti Ecske községben szerzett Hymnusa olyannyira népi közkegyünké vált már a Habsburgok népellenes uralma alatt, hogy mi sem természetesebb, ha a felszabadulás óta is újra meg újra felzúg, immár közös dunavölgyi szabadságunk jeleként. A szabadsárgó magyar ünnepélyen azonban jelen volt történetesen a román hadsereg egy tábornoka is. A tábornok a himnusz után felkelt és szót kért.

Halálcsend támadt. Mi lesz itt? A hallgatóságnak még illegetben remegett mindaz a félreírás és visszaállítás, amely a népi fohász körül kavargott a mulában. 1919 és 1940 között a reakciós román katonák tiltották és üldözték ezt a dalt, sokan szenvedtek érte börtönökben, a Horthy-világ pedig aljasul ki akarta forgatni értelméből a magyar nép szabadságvágyát kifejező himnuszt. A román tábornok fellépett az emelőnyre és beszélni kezdett. Köszöntötte a magyar ünnepelőket. Moltatta a magyar demokrácia százados hagyományait. S végül magyarra fordítva szavait, lelkesen elgötözte a román-magyar barátságot.

Csodálatos lény ám a tömeg. Ezer szíve van és ez az ezer szív egyszerre tud elkeseredni vagy felújongani. A román tábornok szavai megragadták az ezer szívet. A tömeg, amely előbb a magyar himnusz fájdalmas szép dallamán érzékenyült el, most újra fellángolt. Szemtanuk is csak könnyező tudnak beszámolni arról, ami történt. Az ezer ember egyként rendeződött a román himnuszra.

Íme. Íyén a magyar ember. Erteni kell hozzá. Ez a fahornok több volt, mint taktikus. Sztratégia volt. Meghódította a magyar szíveket.

Igy is volna jól: a két himnusz együtt! Ki-ki a magáét, egymásnak, egymásért. S miért ne énekeljük közösen is a két dalt? Ami a románoknak kedves, legyen kedves a magyaroknak is, és jókaratru román nyugodtan énekelheti velünk: „Bal sors akít régen íén, Hozz rá vig esz'endőt...” Hiába is ölelkeznek két ország, amíg a két nép így egymásra nem talál.

Mindezt azért írom meg, mert baj érte Kolozsvár földésgazdait, a hófátatkat. Templomukban énekeltek el azt a himnuszt, amelyet szerzője íyén jegyzetel adományozott a községnek: „A magyar nép zivatáros századából”. Templomban zúgott az ősi ének, mégis akadt, akinek nem tetzett. Feljelentés, házkutatás, a pap megfurocálása lett belőle. A feljelentő nem a mi román tábornokunktól vette a példát. Ezért kellett felhívni megírom okulásul az első, a szebb és jobb esetet.

Bizom is benne rendületlenül, hogy a himnuszperben nem valami kis lesipusztás okvetetlenkedése, hanem ama győzelmes tábornoki sztratégia lesz a döntő.

BALOGH EDGÁR

„SZENTGYÖRGYI ISTVÁN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MÚSORA

Pénteken: Nincs előadás.
Szombaton este: Nincs előadás.
Vasárnap délután 3 órakor: Az obitör.
Délután 6 órakor: A gyár ostroma.
Este 9 órakor: Varázskeringő.
Hétfőn délután 3 órakor: Varázskeringő.
Délután 6 órakor: Janika.
Este 9 órakor: Varázskeringő.
KOLOZSVÁRI MOZIK MÚSORA:
CAPITOL: A vípera.
CORSO: Futócsanak
RIO: A három sportember
ROYAL: A szerelem átká.
ROYAL TEREM: Erkek a rendőrség.
SELECT. Cézár és Kleopátra.
URANIA: Pár a Részegben

MAVORSZÁG ÉLETE

Nagyvárad: A MNSz nőbizottsága behápnagyvárad: csatlódott a vetési csatába

A MNSz nőbizottsága Nagyváradon behápnagyváradon csatlódott a vetési csatába. A városból érkező három hold földet és azt megfélélt kis részekre osztva, kiadta megművelésre.

Az ingyen kertesek csak olyan részurulók kapták, akik ígértek tettek kertjeik lelkőismeretes megművelésére. A nagyváradai nők remélik, hogy egészséges kezdeményezésüket az asszonyok ország szerte követni fogják.

Bannicul-Sarat: 130 ezer hektáron tengetik vetnek

A vármegyében 171.000 hektáron megművelhető terület van, amelyből az ősszel 23.500 hektárt búzával vetettek be. E télen azonban a búzavetés nagy része — miután a hótakaró ebben a megyében későn érkezett — kifa-gyott. A tavaszi vetési csata körül ennek ellenére sem lesz baj: 163.500 hektár területből 130.000 hektárt tengetivel vetnek be, a többi pedig zab, árpa, olajosmagvak és textilnövények, valamint veteményesek számára tartják fenn. A vetőmagvakat sikerült idejében biztosítani. Az árpa vetőmagot hitelbe adják a gazdáknak és ezt természetben kell majd visszafizetniük, a többi vetőmagot pedig pénzhitelre osztották ki. A megyében 116 traktor áll a gazdák segítségére.

Kolozsvár: Egészségügyi csoportok a MNSz és a Demokrata Nők Szövetsége

A Magyar Népi Szövetség nőbizottsága a Demokrata Nők Szövetségével együtt Erdélyszerte kezébe vette az egészségügyi csoportok megszervezését. A városokban egészségügyi védőnők látogatják a szegény családokat, helyszíni felvételei készítenek, tanácsokat adnak és amennyiben módjukban áll, anyagilag is támogatják a részurulókat. A községekbe orvosok vezetésével álló egészségügyi csoportok szállnak ki, végiglátogatják a falusi családoknál elhelyezett moldvai és székely gyermekeket és ellenőrzik a gyermekek célját és egészségügyi viszonyait. Ahol sok a részuruló gyermek, ott kenőhát állítanak fel és ílymódon biztosítják legalább a napi egy tal meleg ételt a falu szegénysorsu gyermekeinek. Szociális munkájukban a nőgyógyászok és különböző jótékony egyesületek is támogatják a MNSz nőszervezetét.

Nagysármás: Türesít, grubbere' és lókapák

AZ EMGE kolozsmegyei járási felügyelője, Ugron György, a nagysármási gazdákör vezetőivel megbeszélést tartott. A gazdák — Farkasdi Gyula, Bálint Lajos, Sinkó Lajos, Tökés János és Szalai József — örömmel jelentették, hogy a nagysármásiak az ősszel egész határukat felszántották úgy, hogy a tavaszi szántással ugyiszlóvan semmi dolguk nincs. Az EMGE tanfolyamainak eredménye képpen e tavasszal már üzembe állították a gazdákör tárcsáit, grubbereit és lókapáit. A vetőmag körül nem mutatkozott hiány, ha azonban egyes gazdáknak nem is lenne elég vetőmagjuk, minden állami segítség nélkül is meg tudják szerezni.

Dicsőszentmárton: Halál a vetési csatában

AZ EMGE hisküklőlőmegyei kirendeltségének vezetője, Demeter Károly, végiglátogatta a megyét és megállapította, hogy a mezőgazdasági munkálatok és a tavaszi vetési csata az egész vidéken természetesen, fennakadás nélkül halad. Az őszi szántások Kisküküllő megyében ez esztendőben három szorcsát teszik ki annak, amit itt általában ősszel felszántani szoktak. Ez a körülmény kékülöképpen bizakodókká teszi a gazdákat, akik egyébként elég kevés vetőmaggal rendelkeznek. A megye gazdái biztosra veszik, hogy a tavaszi vetési csatát megnyerik.

Ada-Kalek: 10.000 kiló finomdohányt dolgoznak fel havonta

A romantikus fekvésű szigetén 150 Országos Szakszervezeti Tanáshoz Cómunkás dolgozik, akik mindannyian a jártak, de küzdelmek is azonosak az ordohányjövődék helyi gyárának alkalmazás többi munkásival. Nekik is meg kell küzdeniük az élelmezési nehézségekkel ebben az évben, de ők is, mint az ország többi dolgozói, hőiesen küzde-tek végig a nehéz telet.

Bukarest: Még nem állapították meg az 1941. évi újoncbevonulások időpontját

A katonai nagyvezérkar hivatalosan közli, hogy még nem állapították meg az 1941. évre az újoncok bevonulásának időpontját és ennek következtében mindazok a kérések, amelyekben a besorozott újoncok más csapatokhoz való beosztásukat kérték, mint létszámjeltelek katonai szolgálatuk megkezdésére időhaladékot kértek, vagy önként kívántak bevonulni katonai szolgálatra, időelőttiek és így érdemben eddig elbírállhatók nem voltak. E kérések érdemi elbírállása csak akkor történhetik meg a nagyvezérkar részéről, amikor az újoncok 1941. évi bevonulási időpontját már véglegesen megállapították.

Nagyvárad: Szabályozták alicázta magát és ügy fontogattak

A nagyváradai rendőrség vezetésében szőlőművelést tartóztatott le. A letartóztatott szőlőművelő, névszerint Kulics Erzsébet, több nagyváradai és szatmári családhoz szabályozott jelentkezett, majd miután kitérte, hogy munkaadói hol tartják érték tárgyakat, alkalmas pillanatban kifosztotta a házat és odébb állt. A vezetéses katonadornót úgy sikerült letartóztatni, hogy a szatmári rendőrség telefonon figyelmeztette a nagyváradai rendőrséget. Kulics Erzsébet börtönbe került, majd egy millió lej értékű tárgyakat és ruháival együtt váradra érkezik. A nagyváradai rendőrség embere az állományon elfoglalták a katonadornót, aki éppen abban a központban szállott le a vonatból, amely a városba érkező nagyváradai munkások dr. Gerő Gusztávánál lopott. Kulics Erzsébetet a váradai rendőrség letartóztatta.

SPORT

TELEFONRIPORT KOLOZSVÁRI KÉRDÉSRŐL

Victoria-Arsenal bajnoki mérkőzés lesz vasárnap Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Román husvét vasárnapjára és hétfőjére a kolozsvári egyesületek már hetekkel ezelőtt nagy műsortervet dolgoztak ki, de a terv csak terv maradt. A legtöbb napokban szó volt a Venus, Unirea Tricolor, Szabadság, sőt még az ITA kolozsvári szerepléséről is, de ezek a tervek mind kutba estek. Csütörtök délelőtt csaknem biztos volt, hogy vasárnap a Victoria az Arsenal-lal, a Vasas pedig a Dermatával, míg hétfőn a Victoria a Dermatával, a Vasas pedig a negyzedik Arsenal csapatával játszik husvét szerdamezőkörüli mérkőzést. De ezek az elgondolások is megváltoztak és így román husvátkor a 160.000 lakosú Erdély fővárosának csak egyetlen labdarugó mérkőzésben lesz része, amelyet hivatalból tűzött ki a Román Labdarugó Szövetség.

Vasárnap délután fél 5 órakor a városi sporttelepen a Victoria a nagyszabású Arsenal kitűnő erőből álló csapata ellen játszik az NB II. küzdelmei során. Ezt a mérkőzést a Victoria-nak az elmúlt év októberében kellett volna lejátszania, de mert játékosai abban az időpontban autóbüszkeszerelésben estek keresztül, a szövetség a mérkőzést elhalasztotta, amelyre most husvét vasárnapján kerül sor. Az Arsenal csapata a Dermatát, Kares és a Phoenix után a negyedik helyen áll az NB II. táblázatán, míg a Victoria a kiesők között van. A vasárnapi mérkőzésen nagy harc várható a két csapat között, mert a Victoria a beismaradásért, míg az Arsenal a második helyre törekszik. Előzőleg 3 órákor a Victoria a ifjusági Dermatát ellen játszik barátságos mérkőzést.

Ki a gólkirály?

Bonyhádi vezet a góllőrök listáján

KOLOZSVAR. — A Nemzeti Bajnokság 18. fordulója után a góllövő lista élén 22 góllal Bonyhádi, az ITA középcsatára vezet. Második Höfling (Ciocanul) 19 góllal, 3. Váci (Vasas) 15 góllal, míg 4. Kovács (Carmen) 14 góllal. A góllövő listán Dascălu (Universitatea), Filotti (CFR Bukarest), Fábrián II. (Carmen) és Reuter (CFR Temesvár) 13 góllal szerepelnek. Érdekes, hogy az ITA-ból, amely a 18. forduló alatt 73 gólt ért el, csak Bonyhádi szerepel a csatárok közül a góllövő lista élén, míg a Carmennek, amely 53 adott góljával a 8. helyen áll, valamennyi csatára szerepel a listán. A legkevesebb gólt a 18 forduló alatt a bucaresti CFR és a Vasas

védelme kapta. Előbbi 16, míg a Vasas védelme 19 gólt kapott a 18 mérkőzésen. A legtöbb gólt, 76-ot, a Praha kapta, míg a Craiova 13-at.

A vasárnapi forduló érdekessége volt, hogy a nagyváradi Szabadság csapata volt az első együtt az NB I-es csapatok közül, amely repülőgépen tette meg az utat Bukarestbe és vissza Nagyváradra. A vezetőség nyilatkozatából kitűnik, hogy a Szabadság együttese az erőnlét biztosításán kívül jelentős pénzüseget is megtakarított azzal, hogy a Juventus elleni mérkőzésre repülőgépen utazott, mert nem kellett költenie szállodára és többnapos étkeztetésre.

SPORTHIRADÓ

A KARRÉS labdarugó csapata, amely vasárnap 2:1-re győzött Nagyváradon a Crisana ellen, hétfőn délután a repülőgépen Bukarestből visszatért Szabadság csapatával játszott barátságos mérkőzést. A kitűnően játszó medgyesi együttes 3:3 (2:2) arányban eldöntetlenül ért el. A mérkőzés híve Várdai, a Kares kapuvédője volt. A 3000 néző előtt lejátszott mérkőzés góllövői Bartha, Serfőző, Spielmann 11-ből, illetve Moldovan, Munteanu és Tanase voltak.

BUDAPEST—BELGRÁD városok közötti labdarugómérkőzés lesz május 24-én a magyar fővárosban. A mérkőzés levezetésére a Magyar Labdarugó Szövetség Fievid Imre bucaresti játékvezetőt kérte fel, ak: a meghívást elfogadta.

AMSTERDAMBAN 30.000 néző előtt játszották le a holland-belga vá-

logatott labdarugó mérkőzést, amelyet a hollandok 2:1 (1:1) arányban nyertek meg.

A HAGGIBBOR turisztikai szakosztály ma, pénteken este fél 7 órakor tartja alakuló ülését a Concordia helvisekben. A szakosztály szombat délutáni indulással kétnapos autótúrát rendez a Tordai hasadékokhoz.

TEMESVÁRNAK román husvét vasárnapján és hétfőjén nemzetközi labdarugó műsora lesz. Április 13-án a cseh Branov csapata a CFR ellen, majd hétfőn a CAMT csapatával játszik.

A PETROZSENYI JÜL az elmúlt hétfői ünnepnapon a CAMT ellen játszott serlegmérkőzést Temesváron, amely 2:2 (1:1) arányban eldöntetlenül végződött. A B-ligában játszó Electrica csapata 2:0 (1:0) arányban győzött a CFR ellen.

Acélárugár: Husz szövőgépet és számtalan mezőgazdasági gépet készítettünk

— Hétfőre? — Igen. Acélárugár! — Mi volt a múlt havi termelés és mik a kilátások a jövőre? — Husz darab szövő- és igen sok mezőgazdasági gépet készítettünk. Traktorokat helyeztünk üzembe a mezőgazdasági kampány sikeres véghezviteléhez. A nyersanyaghiány következtében csökkent a termelés, de most, a Szovjetunióval kötött gazdasági szerződés alapján reményünk van a termelés nagymértékű fokozására.

Victoria: Hetenkint 30 ezer kiló olcsó húst osztunk ki

— Victoria szövetkezet? ... Mi-lyen volt a husvét forgalom? — Négy millió lej értékű textilárut adtunk el és sok millió lej értékben egyebet. Közölhetik még, hogy 3 millió lej újabb hitelt kértünk a februárban kapott másfél millió után. Halló ...

Sörgyár: Szünetel a termelés, mert az árpa kenyérre kell

— Igen?... — Irják meg, hogy a Victoria diákkaniban 250 személy étkezik rendszeresen. 8500 lejért napi háromszori bőséges étkezést kapnak. Irják meg azt is, hogy nagyarányu huskeiót indítottunk, hetenkint 20—30 ezer kiló húst osztunk szét tagjaink között, a piaci árnál 40—50 százalékkal alacsonyabb áron.

— Halló sörgyár! Ugy értesültünk, leállították az üzemet! — Jelenleg valóban szünetel a termelés, de husvét után újra megindul. Kevés az árpa, a szűkös készlet kenyérre kell. Előreláthatólag a szokott termelés 10—15 százalékat fogjuk előállítani. Az árakat még nem tudjuk!

CARS: 2 és fél vasuti kocsit gabonát gyűjtöttünk

— Halló itt a CARS! Az elmúlt héten két és fél vasuti kocsit gabonát gyűjtöttünk a szárazságsújtotta vidékek részére. Tizenöt tonnát

Telefonközpont: Husvét után szerelik fel az automataközpontot

— Halló, telefonközpont! Két kérdésünk lenne. Mikor szerelik már fel az önműködő készüléket és miért kapcsolnak olyan néha?

— Az automata felszerelését az ünnep után azonnal hozzáfűntük. A készülékek itt vannak szerelékanyagunk is van, úgy hogy a munkát megkezdjük. A lassú kapcsolásnak az oka az, hogy túl sok a hívás és a jelenlegi berendezés nem kielégítő. Még egy türelmet kérünk és ismét lehet tárcsázni.

PRAGA—PARIS városok közötti válogatott mérkőzés lesz vasárnap, április 13-án Prágában. Paris válogatottjának csatársorát Ben Barek fogja irányítani.

A VASAS labdarugó csapata román husvét mindkét napján Nagyváradon játszik négyes körmérkőzés keretében. Az eddigi tervek szerint a kolozsvári csapat vasárnapi ellenfele a Szabadság, hétfőn pedig a Crisana csapata lesz.

Macabi csapata nyerte meg, amely a kolozsvári Universitatea csapatát 5:2 arányban győzte le. Az egyéni bajnokságban a női egyes döntőjében Roseanu—Kolozsvári Sári 3:1, a férfi egyesben Naumescu—Negreanu 3:0. A női páros országos bajnokságát a Kolozsvári Sári—Roseanu pár nyerte, akik a döntőben 3:0 arányban győzték le a Cojescu—Schimmel párt.

George Reader skót játékosok jelölték ki. A mérkőzés május 10-én lesz Glasgowban.

AZ UJPEST labdarugó csapata a kettős aradi mérkőzés után Kütösön keresztül visszautazott Budapestre.

A SZATMARI CFR április 13-án Kolozsváron az Olimpia SE asztali teniszcsapatával szeretne megmérkőzni — ha idejében értesítést kap az Olimpiától.

Fegyverárúsítási engedélyek kiváltása

KOLOZSVAR. — A kolozsvári tartományi rendőrfelügyelőség az 1514—915. számú törvény alapján a fegyverviselési engedély és a fegyverárúsítási felhatalmazás iránt érdeklődőkkel közli a következőket: A fegyver- és löszervásárlási felhatalmazások tulajdonosai április 1. és 15-ike között kötelesek az illetékes rendőrségen a következő iratokat beértesíteni: a) az eredeti felhatalmazást, vagy annak rendőrségre hitelesített másolatát, b) állampolgársági bizonyítványt, c) a legújabb büntetlenségi igazolványt (cazier judiciar), d) a kereskedelmi és iparkamara cégbejegyzési és áruladási igazolványát, e) a pénzügyigazgatóság igazolványát, hogy nincs adóhátraléka, f) katonai igazolványt, g)

iktaratókönyv és h) a fegyverraktár 1947 április 1-iki pontos helyzetét a következő adatok kimutatásával: a fegyverek száma és neme, a löszerek mennyisége és minősége, az 1946 április 1-től 1947 április 1-ig eladott fegyverek száma és minősége a fegyvervásárlók nevének és címének kimutatásával, az 1946 április 1-től 1947 április 1-ig beraktározott löszerek mennyisége és minősége. A fentiekhez mellékelendő még a következő iratokat: a fegyverkereskedők által a fegyver- és löszervásárlóktól visszatartott felhatalmazások a kereskedők meghatalmazási iktatókönyve és két darab 6x9 cm. nagyságú fénykép.

Pénzt kap!
Könyveket állandóan vásárol: **UHU**
Mária királyné-utca 34

ADAS-VÉTEL
VESZEK varrógépeket, varrógépeket, varrógéplabakot, varrógéptűket, kerékpárokat, kötőgépeket, alkatrészeket. Keisz gépkerekeskedő. Horea-ut 82/4927
MOTOR (Ganz) 150 Voltos, 1 lóerős eladó, esetleg elcserelehető 380 Voltos-ra. Haraspanet, Kismester-utca 6. 5080
RÁDIÓT modernet, esetleg nem üzemképeset keresek megvételre. „Erdély” könyvesboltba. 5089

APROHIRDETÉS

Aprohírdetés szavankint 1000 lej, állástkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelzés leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 és 6000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyiltér szavankint 10.000 lej.

ELADÓ amerikai vas-esztergápadhoz. 220 milliméter átmérőjű. Veszek mindenféle ruháneműt. „Sirius”. Postakert-utca 3. 5117

ELADÓ üzletberendezés, gázkályha. Malom-utca 12. 5136

ELADÓ egy Wertheim pénzszekrény, egy darab rollós amerikai irásztal és egy fényképezőgéppel. Érdeklődni Mária királyné-utca 18. közjegyzői irodában. 5134

VESZEK ebédlasztal 6 székekkel és két modern fűtőszekrényt. Turzii-ut 60. 5121

HURKATULTÓGÉPET keresünk bérbe vagy megvételre. Globus festéküzlet. Mária királyné-utca 38. 5068

INGATLAN-LAKÁS ELCSERELNEM nagyvá-

radi központban lévő villalaksomat 3 szoba komfortos hasonló kolozsvárral. Érdeklődni Kis-utca 10. 5117

SÜRGŐSEN eladó gyümölcsös majdnem 1 holdas 75 millió lejért. „Terno” ügynökség. Széchenyi-tér 16. bejárat a Kádár-utca-ból. 5131

3 SZOBÁS lakásomat elcserelelném két vagy egy szobával, sürgősen. Cim a kiadóban. 5127

MODERN 3 szobás, összkomfortos kertes lakás adok 2 szobás összkomfortos. II. kerület környéki lakásért. Cim: Szép edény-üzlet, Unió-utca 22. 5120

ALLAST KAPHAT KÉT kislány mellé — 3—5 évesek — idegen nyelvet beszélő nevelőnőt keresek vidékre. Ajánlatok 5103

Weil Samuel Hátszeg címre küldendők. F. BEVEZETETT üzem keres kereskedelmi vezetőt társnak. Csak tökéletes urakkal tárgyalunk. Cim a kiadóban. 5079

ONALÓAN főzni tudó háztartásbeli mindent azonnalra felveszek. Budai Nagy Antal-utca 21. Deutsch. 5100

NYAKÁCSNÓT jó bizonyítványokkal alkalmasok. Érdeklődni Majális-utca 17. délután 2—3 óra között. 5115

PERFEKT főzni tudó háztartásbeli mindent keresek április 15-re. Boros, Forduló-utca 4. II. emelet. 5132

FŐZNI tudó háztartásbeli mindent felvesz azonnalra Mózes, Vörös Had-sereg-utca 20. I. emelet. 5103

FIATAL munkánőket és 4 középiskolát végzett fiut tanulókat felveszek. Wrábel fényomó- és bádogüzem, Pap-utca 47. 5107

MŰVELT férfiaknak, nőknek kereseti lehetőség. UHU iroda, Mária királyné-utca 34. 5127

EGY komoly, gyermekeszerető, 40 év körüli nő keresünk azonnal. Várady cukrászda, -Kossuth Lajos-utca 3. 5122

VEGYI vasalónőt állandó munkára azonnali belépésre felveszek. Galy István kelmefestő, Closcu-utca 40. 5123

ALLAST KERES 28 ÉVES technikusnő állást keres. Vidékre is. Cim a kiadóban. 5133

KÜLÖNFÉLE BERENDEZETT üzle-

Házak, telkek, üzletek, földök vétele, eladás törvényesen, gyorsan: **UHU**, Mária királyné-utca

Keresek második zappa gyártásához teljes gépi felszerelést. „Pipere” jelűre.

Hirdetéseket, előfizetéseket az összes lapokba és a Monitorba felvesz: **UHU** Mária királyné-utca 34

VAN SCH Pénzügyi tanácsadó **SIRIUS** pénzt ad érte! POSTAKERT-UTCA